Fundacja
Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Będziemy o was pamiętać…

Pomnik Poległych Stoczniowców 1970 – monument w postaci trzech krzyży z kotwicami odsłonięty 16 grudnia1980 roku w X rocznicę wydarzeń grudnia 70 w Gdańsku na pl. Solidarności.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

DLA PRZYPOMNIENIA Z TAMTYCH LAT WSPOMNIENIA …

Wiele ludzi zapomniało,
co tak niedawno
w tym kraju się działo.

Były to czasy komuny,
gdy były modne trybuny,
które służyły do tego,
aby uświadamiać każdego.
Każdy musiał wiedzieć,
jak żyć i na czym siedzieć.
Co ma jeść, co ma robić,
w co ma wierzyć, jakim
być.

Głośno mówiono z trybuny
o społecznym dobrobycie,
jak słodko nam płynie
życie.
Trzeba było wszystko
chwalić, choćby miało się
zawalić.
A problemy które
wymyślamy, sami sobie
stwarzamy.

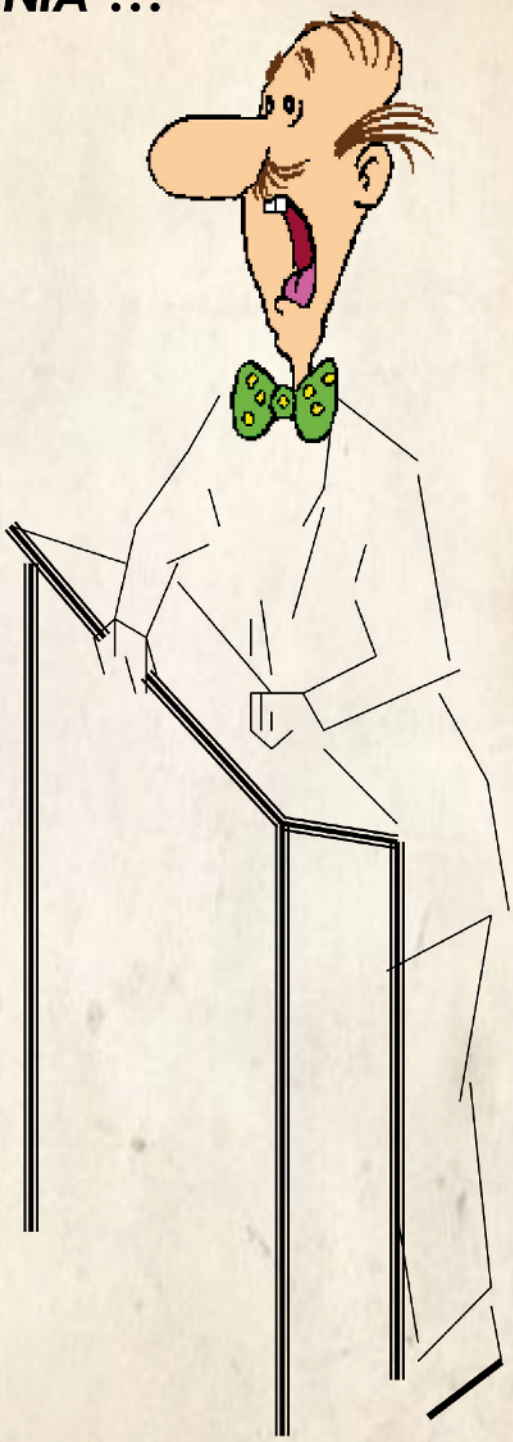

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

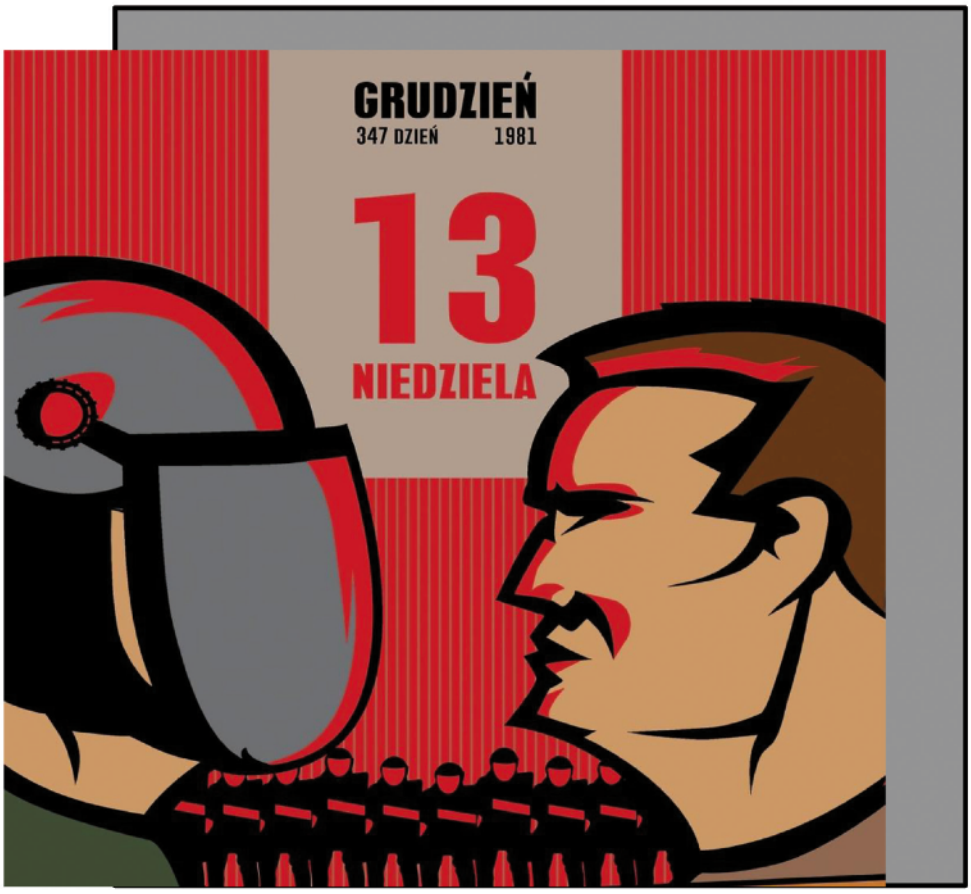

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Trochę „sztuki"...

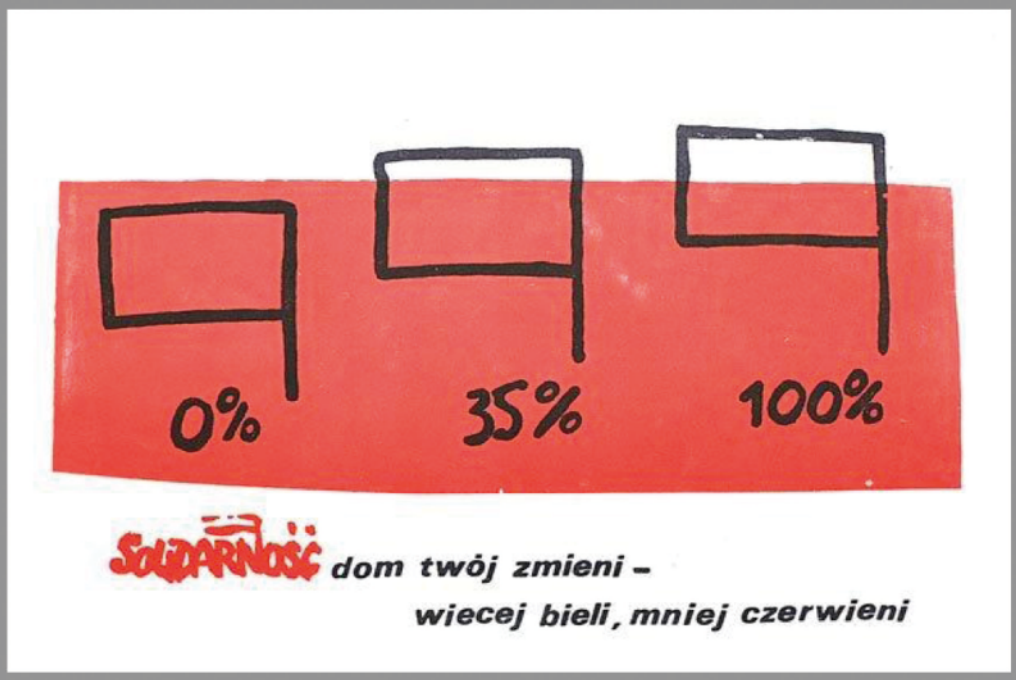

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Polsko, cóżeś ty za Pani

W wielkim świecie zagubiona,
Chudym latom wiecznie
wierna,
Z twarzą szarą niespokojną,
Pod sklepami w tłum wciśnięta,
Kołysana pszenicami,
Posiekana wojenkami,
Twoja Polska, nasza święta...

Polsko, Polsko naszych zdarzeń,
Polsko smutków, klęsk, zawiei,
Polsko, Polsko naszych marzeń,
Polsko, Polsko mej nadziei...

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Ostatnia szychta w KWK "Piast"

Wyjeżdżajcie już chłopcy od Piasta,
Pora chłopcy opuścić tę dziurę,
Baby płaczą, napiekły Wam ciasta,
Złota klatka uniesie Was w górę

Wyjeżdżajcie, już szychta skończona,
Pielęgniarki i lekarz są w szatni.
Porozwożą Was "suki" po domach,
Mają wszystkich. Wasz szyb był ostatni.

Pan pułkownik wyciągnie sam rękę,
Gdzieś w kantorku bulgoce już czajnik,
Żona z Wujka ma czarną sukienkę,
A poza tym jest wszystko normalnie.

Śpijcie w domach spokojnie do rana,
Nikt nie będzie się z Wami targować,
Jutro druga pojedzie w dół zmiana.
Trza fedrować! Fedrować! Fedrować.

Ze dwudziestu nie wróci górników,
Pięciu zniknie, czterech stanie przed sądem,
Trzech oplują w wieczornym "Dzienniku",
Dwóch jest nie stąd. A reszta? Jest z rządem.

Ład i spokój, i praca na górze,
Pojedyncze są jeszcze przypadki...
Wolny kraj. Co Was trzyma w tej dziurze?
Czas się zbierać, czas wchodzić do klatki".

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

XII 1970 r.

Janek Wiśniewski padł

Chłopcy z Grabówka, chłopcy z Chyloni,
Dzisiaj milicja użyła broni.
Dzielnieśmy stali, celnie rzucali,
Janek Wiśniewski padł.

Na drzwiach ponieśli go Świętojańską,
Naprzeciw glinom, naprzeciw tankom.
Chłopcy stoczniowcy pomścijcie druha!
Janek Wiśniewski padł.

Jeden zraniony, drugi zabity,
Krwi się zachciało słupskim bandytom.
To partia strzela do robotników,
Janek Wiśniewski padł.

Krwawy Kociołek, to kat Trójmiasta
Przez niego giną dzieci, niewiasty
Poczekaj draniu, my cię dostaniem
Janek Wiśniewski padł

Stoczniowcy Gdyni, stoczniowcy Gdańska,
Idźcie do domu, skończona walka.
Świat się dowiedział, nic nie powiedział,
Janek Wiśniewski padł.

Nie płaczcie matki, to nie na darmo,
Nad stocznią sztandar z czarną kokardą.
Za chleb i wolność i nową Polskę,
Janek Wiśniewski padł.

Stoczniowcy Gdyni, stoczniowcy Gdańska,
Idźcie do domu, skończona walka.
Świat się dowiedział, nic nie powiedział,
Janek Wiśniewski padł.

~ Krzysztof Dowgiałło

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

KILKA SŁÓW O STRACHU

ja pochylony nad talerzem ruskich pierogów
pozdrawiam ciebie jedzącego ostrygi
i wiesz dobrze że nie chodzi o różnicę kultur
ani o różnicę kuchni bowiem jedyne
co nas naprawdę dzieli to różnica strachu
mój strach jest małym strachem
jest realny jak echo nocnych kroków
dzwonek u drzwi ma kształt pałki lub łomu
mój strach skazuje mnie na obracanie się w
kręgu rzeczy małych i prymitywnych twój
strach to metafizyka wielka tajemnica w
której mieści się Bóg koniec świata
i twoja śmierć

być może zabrzmi to głupio ale czasami
naprawdę chciałbym umieć bać się jak ty "

Antoni Pawlak Wiersze z lat 1983-1985

Wyszliśmy na ulicę, zebrać plon,
Lepki asfalt otulał nam stopy,
Kamienny deszcz, ostudzone czoło,
Szarpaliśmy doktryny.
Jesteśmy pokoleniem przepędzonym w ciemne ulice.

Wiersz anonimowy z czasów Stanu Wojennego

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Fundacja
Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Fundacja
Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

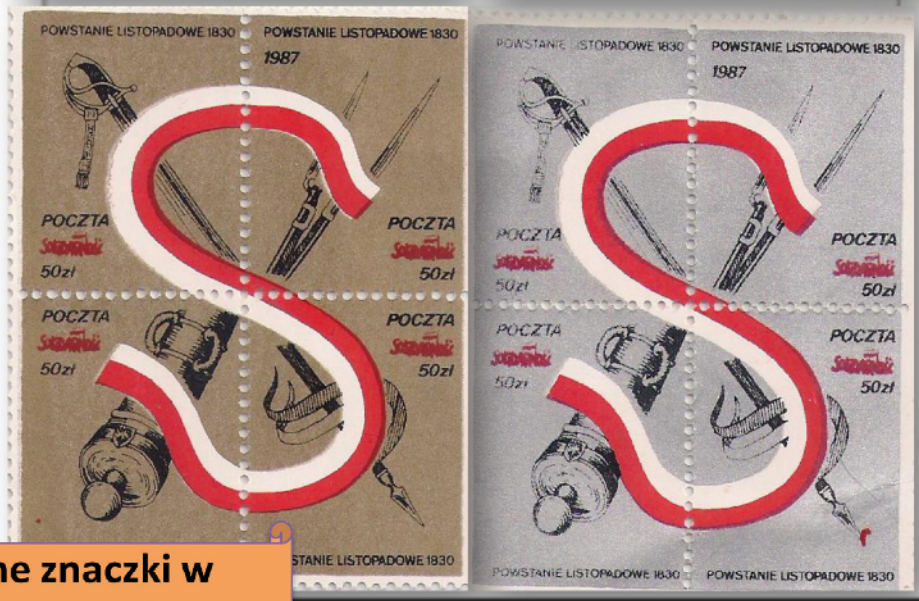

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Nielegalne znaczki w latach 80 XX wieku.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych”

CENZURA

Zgodnie z przepisami stanu wojennego, korespondencja podległa jawnej cenzurze. Ocenzurowane listy były opatrywane stemplem „Ocenzurowano” i czasami stemplem z numerem cenzora. Listy były rozcinane z boku i po cenzurze ponownie sklejane zszywaczem lub taśmą klejącą.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Nie twierdzę, że to sitodruk obalił komunizm, ale na pewno skutecznie go podgryzał."

Jacek Fedorowicz

PODZIEMNA POCZTA SOLIDARNOŚCI

Działacze opozycyjni internowani po 13.XII..1981 r., natychmiast po przewiezieniu do ośrodków odosobnienia przystąpili do wytwarzania stempli nadruków na koperty i znaczków pocztowych, którymi opatrywali korespondencję z rodzinami. Te znaczki i nadruki, z początku bardzo prymitywne, bo odciskane najczęściej ze stempli sporządzonych z surowych ziemniaków, w miarę wzbogacania oprzyrządowania.

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Koperta Nagrody Nobla

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

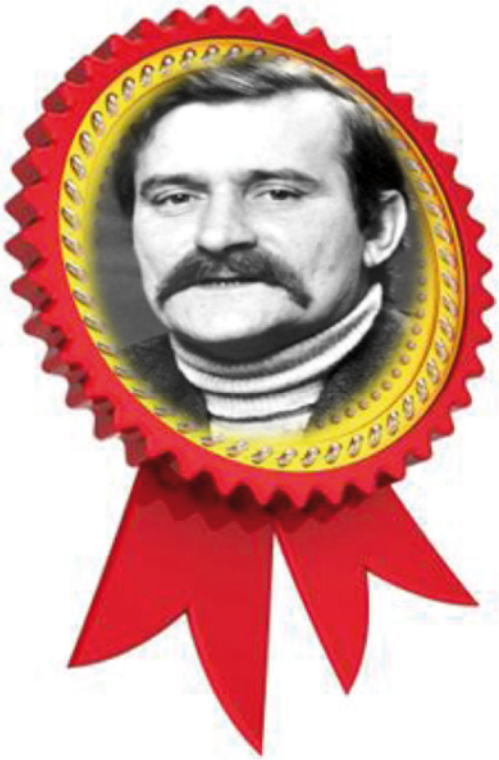

NAGRODA NOBLA

Pokojowa Nagroda Nobla dla Lecha Wałęsy, 5 X 1983 Norweski Komitet Noblowski przyznał Pokojową Nagrodę Nobla przew. „S" Lechowi Wałęsie.

„Dla społeczeństwa polskiego decyzja Parlamentu Norweskiego jest potwierdzeniem słuszności obranej w sierpniu 1980 i kontynuowanej po 13 grudnia 1981 drogi i metod walki o prawo do prawdy i wolności, prawo do swobodnego zrzeszania się. Te podstawowe wartości są bowiem nieodłącznym składnikiem pokoju".

Żona Lecha Wałęsy z synem odbierają Nagrodę Nobla.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

10 lutego 2012 roku, Rada Miasta Gdyni uhonorowała **Andrzeja Kołodzieja** szczególnym odznaczeniem – Medalem Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Rok 1980. Strajk w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni. Przemawia Andrzej Kołodziej.

„ Zaimponował szczerością, odwagą, spokojem i wiarą w sens społecznego buntu przeciw zakłamaniu, niesprawiedliwości systemu politycznego, braku wolności…"

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

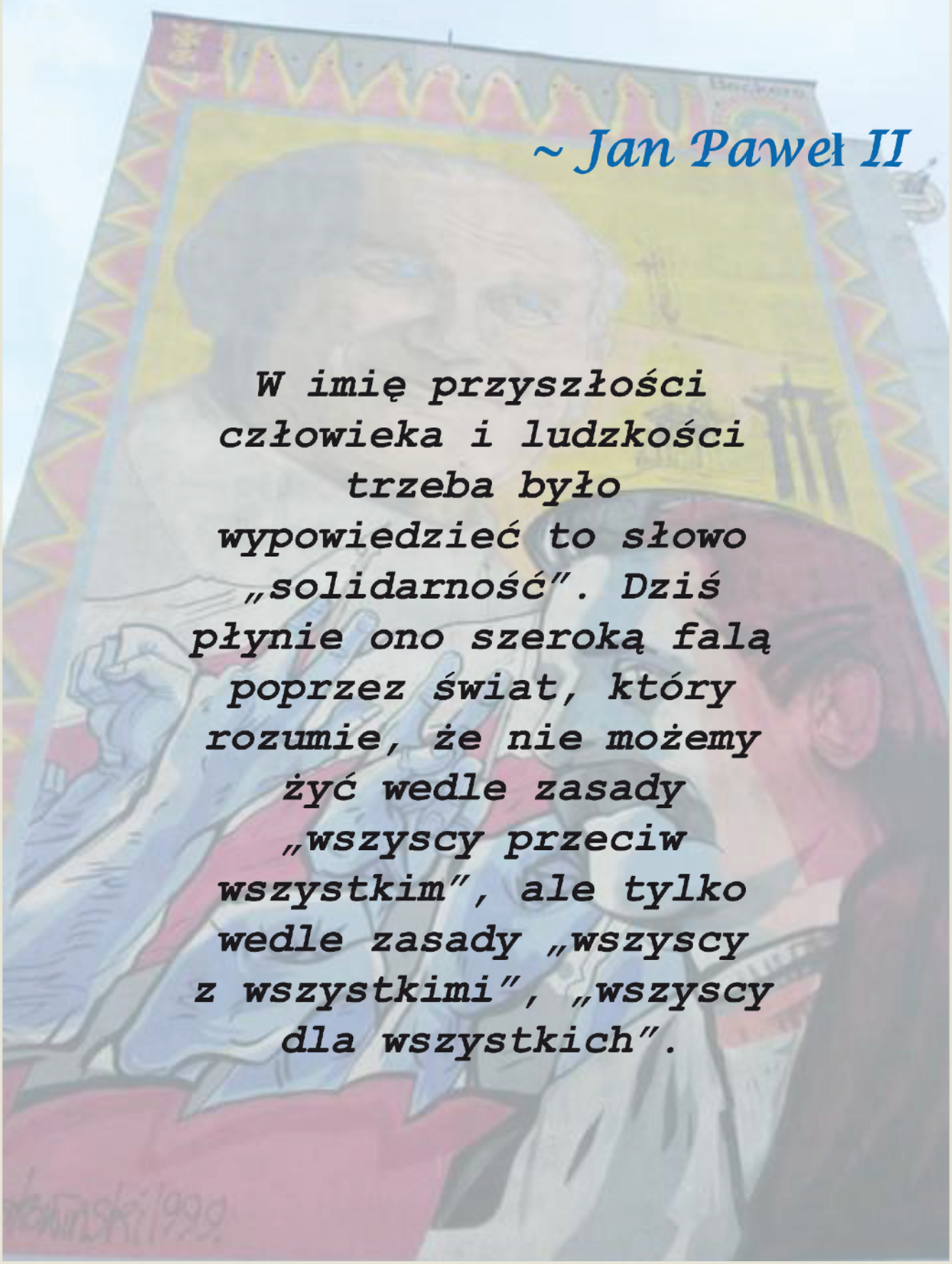

~ Jan Paweł II

W imię przyszłości człowieka i ludzkości trzeba było wypowiedzieć to słowo „solidarność". Dziś płynie ono szeroką falą poprzez świat, który rozumie, że nie możemy żyć wedle zasady „wszyscy przeciw wszystkim", ale tylko wedle zasady „wszyscy z wszystkimi", „wszyscy dla wszystkich".

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Fundacja
Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Poszkodowani górnicy z Kopalni „Wujek"

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

16 grudnia 1981 r.

Doszło do masakry górników strajkujących przeciw ogłoszeniu stanu wojennego. Podczas pacyfikacji siłami milicji oraz wojska i w wyniku strzałów oddziału ZOMO zginęło **9** górników, a **24** zostało rannych.

Pacyfikacja kopalni „Wujek"

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Masowe aresztowania działaczy opozycyjnych rozpoczęto w nocy z 12 na 13 grudnia. Członków Komisji Krajowej zatrzymano w hotelu, w którym nocowali. W celu zdezorganizowania działań opozycji wyłączono łączność telefoniczną.

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Fundacja
Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

Lech Wałęsa niesiony przez strajkujących pracowników Stoczni Gdańskiej 30.08. 1980 r.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

14 sierpnia stanęła Stocznia Gdańska, robotnicy, obok postulatów ekonomicznych żądali przywrócenia do pracy zwolnionych za działalność w Wolnych Związkach Zawodowych Anny Walentynowicz i Lecha Wałęsy. Strajk na Wybrzeżu zaczął powoli ogarniać nowe zakłady.

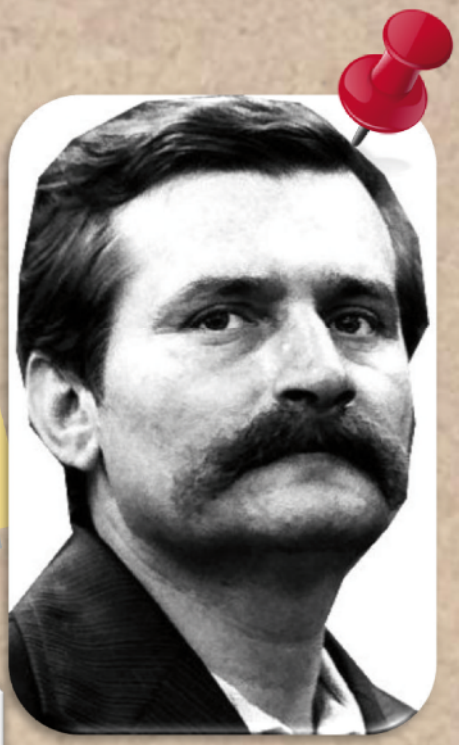

SOLIDARNOŚĆ

W porozumieniu z przedstawicielami innych komitetów strajkowych 17 sierpnia 1980 r. powstał Międzyzakładowy Komitet Strajkowy z Lechem Wałęsą jako przewodniczącym.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Fundacja
Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

13. 12. 1981 r.
Niedziela godz. 13.00

13. 12. 1981 r.
Niedziela godz. 14.10

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Zdjęcia wykonane przed Stocznią Gdańską im. Lenina -13. 12. 1981 r.

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Symboliczna „brama nr.2" Stoczni Gdańskiej

Proletariusze wszystkich zakładów łączmy się !

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

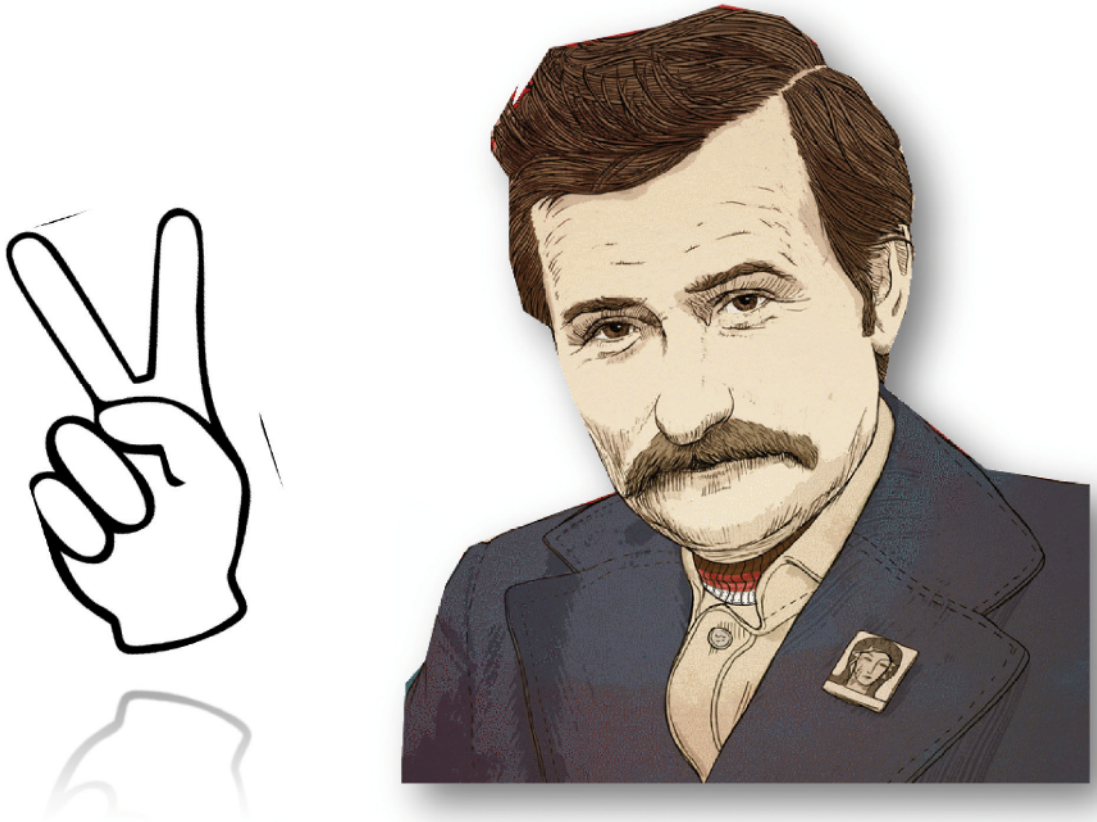

„Aresztowano mnie wiele razy. Za pierwszym razem, w grudniu 1970 roku, podpisałem 3 albo 4 dokumenty. Podpisałbym prawdopodobnie wtedy wszystko, oprócz zgody na zdradę Boga i Ojczyzny, by wyjść i móc walczyć. Nigdy mnie nie złamano i nigdy nie zdradziłem ideałów ani kolegów."

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

Źródła Stanu Wojennego znajdują się w **polskim stalinizmie po 1945 roku.**

Sierpień 1980 – jeden z kilku miesięcy, które odcisnęły największe piętno na historii PRL. Przeszedł do historii z powodu strajków na Wybrzeżu, zakończonych zawarciem czterech porozumień sierpniowych.

15 sierpnia

Do strajku przyłącza się Stocznia im. Komuny Paryskiej w Gdyni, na którego czele staje Andrzej Kołodziej – monter zatrudniony w owym zakładzie. Rozpoczyna się strajk komunikacji miejskiej w Gdańsku.

Pierwsze strajki miały miejsce w Świdniku i Lublinie w połowie lipca (wydarzenia zwane *Lubelskim Lipcem*), a pierwsze protestacyjne przestoje w tym regionie miały miejsce już wiosną 1980. W wyniku wydarzeń lubelskich strajki zaczęły rozprzestrzeniać się na okoliczne regiony, by w końcu wystąpić w szeregu miast na terenie całego kraju. Jednak najważniejszy strajk rozpoczęły Wolne Związki Zawodowe Wybrzeża 14 sierpnia w Stoczni Gdańskiej.

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

~ Wojciech Jaruzelski

„Obywatelki i obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej! Zwracam się dziś do Was jako żołnierz i jako szef rządu polskiego. Zwracam się do Was w sprawach wagi najwyższej. Ojczyzna nasza znalazła się nad przepaścią. Dorobek wielu pokoleń, wzniesiony z popiołów polski dom ulega ruinie……"

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

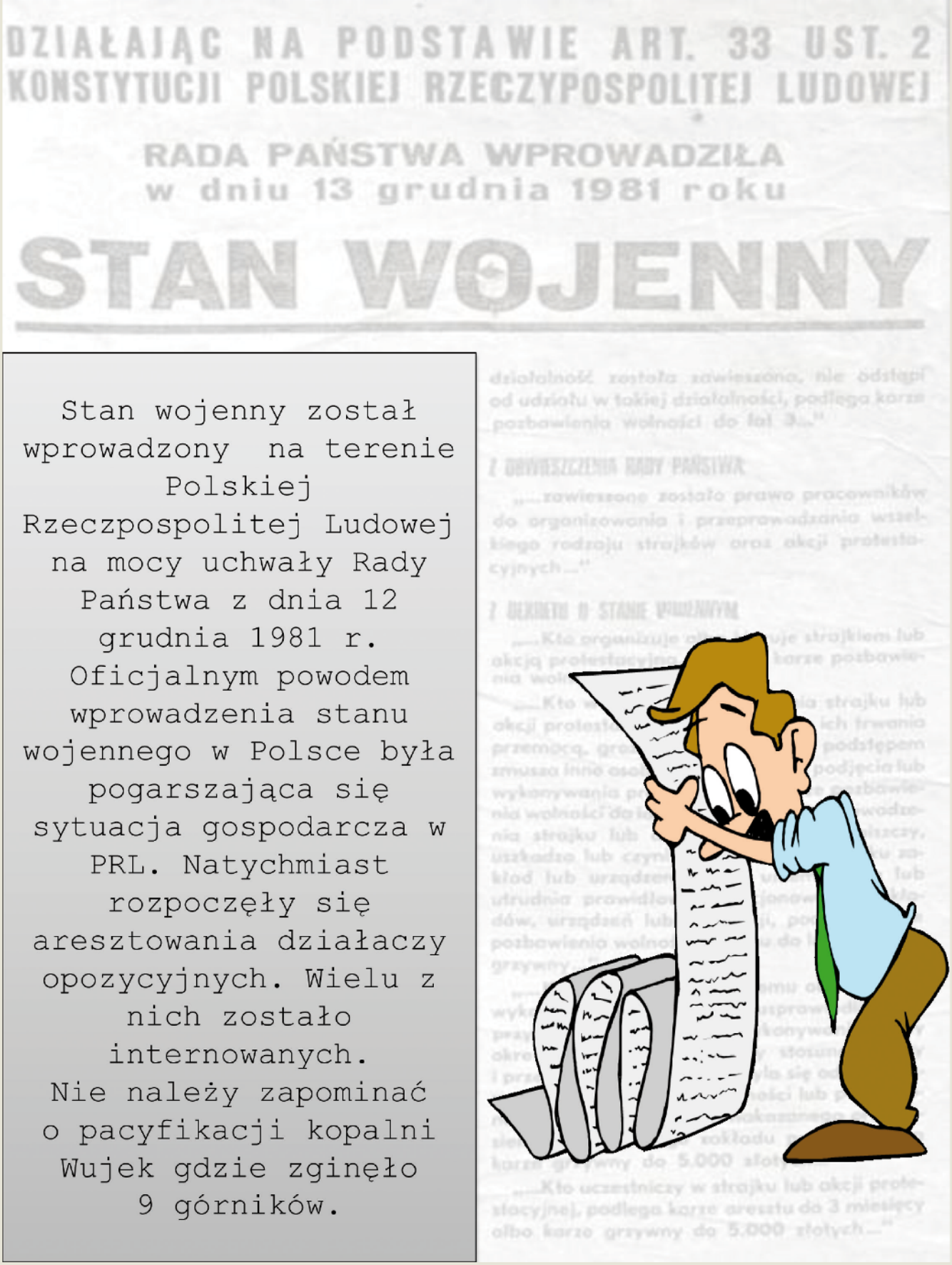

Stan wojenny został wprowadzony na terenie Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej na mocy uchwały Rady Państwa z dnia 12 grudnia 1981 r. Oficjalnym powodem wprowadzenia stanu wojennego w Polsce była pogarszająca się sytuacja gospodarcza w PRL. Natychmiast rozpoczęły się aresztowania działaczy opozycyjnych. Wielu z nich zostało internowanych. Nie należy zapominać o pacyfikacji kopalni Wujek gdzie zginęło 9 górników.

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

„Solidarność Młodych"

WALKA Z NARODEM - STAN WOJENNY BRAMĄ STOCZNI GDAŃSKIEJ NR. 2 I PODZIEMNA POCZTA SOLIDARNOŚCI .

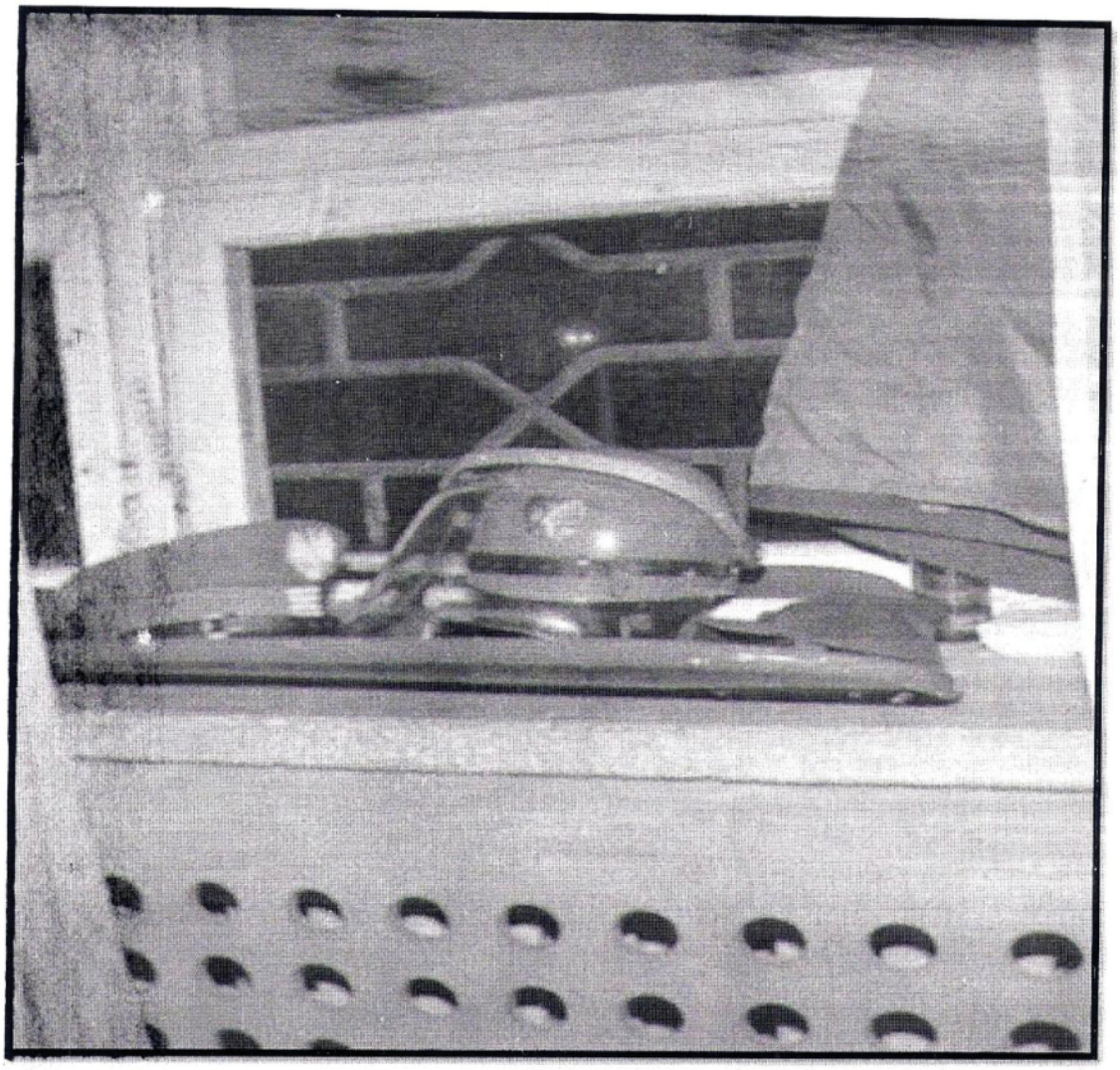

Legalne znaczki z lat 80 XX wieku.

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014

Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna

„Solidarność Młodych"

Tytuł albumu : „WALKA Z NARODEM – STAN WOJENNY BRAMA STOCZNI NR 2 I ZNACZKI PODZIEMNEJ POCZTY SOLIDARNOŚCI".

Projekt wykonała : Sandra Pawella
II Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Gdyni

Opiekun: nauczyciel dr. Maciej Żakiewicz

Projekt realizowany przy wsparciu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014